

INSPECȚIA ECOLOGICĂ

1. Date despre unitatea de curs

Facultatea	Științe Agricole, Silvice și ale Mediului, FȘASM				
Departamentul	Agronomie și Mediu				
Ciclul de studii	Studii superioare de licență, ciclul I				
Programul de studiu	<ul style="list-style-type: none"> • 0521.1 Ecologie 				
Anul de studiu	Semestrul	Tip de evaluare	Categoria formativă	Codul cursului	Credite ECTS
III (învățământ cu frecvență);	7	E	F – curs la alegere, componenta de orientare spre specialitate	S.06.A.47	2
II (învățământ cu frecvență redusă).	8			S.08.A.44	

2. Timpul total estimat

Total ore în planul de învățământ	Din care				
	Ore auditoriale		Lucrul individual		
	Curs	Lucrări practice	Proiect de an	Studiul materialului teoretic	Pregătire aplicații
zi, 60	16	14	-	30	-
fr/r, 60	4	6	-	50	-

3. Precondiții de acces la unitatea de curs/modul

Conform planului de învățământ	Cunoștințe și abilități de calcul obținute în procesul studierii unităților de curs: zi - Ecologia generală (F.02.O.13), Ecopedologie (F.03.O.19), Protecția mediului (S.04.O.22); fr/r - Ecologia generală (F.02.O.11), Ecopedologie (F.03.O.16), Protecția mediului (S.04.O.19).
Conform competențelor	Estimarea priorităților în soluționarea diferitor situații profesionale din domeniu; Posedarea cunoștințelor din domeniu și informatică, psihologia comunicării în domeniu; Aplicarea cunoștințelor de specialitate în domeniu; Aplicarea cunoștințelor de bază în domeniul gestionării resurselor naturale a teritoriului; Confirmarea de sine stătător, experimental a ipotezelor practice și teoretice cunoscute; Identificarea elementelor prioritare în elaborarea și utilizarea unui model viabil pentru diferite procese tehnologice din domeniul mediului; Cunoașterea celor mai importante arii din gestionarea mediului și capacitatea de a se adapta situațiilor noi; Selectarea și utilizarea informației din literatura de specialitate, Internet, acte normative etc.; Abordarea noilor domenii prin studiul individual și aprofundarea cunoștințelor obținute; Învățare, cercetare, analiză, expunere orală și în scris, în limba de stat și cel puțin într-o limbă de circulație

	internațională, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale; Cunoașterea și aplicarea bazelor ecologice.
--	---

4. Condiții de desfășurare a procesului educațional pentru

Curs	Pentru prezentarea materialului teoretic în sala de curs este nevoie de tablă, proiector și calculator. Prezentări PPTX. Nu vor fi tolerate întârzierile studenților, precum și convorbirile telefonice în timpul cursului.
Lucrări practice	Realizarea și susținerea lucrărilor practice în formă electronică sau pe suport de hârtie. Termenul de predare a lucrării practice – la 2 săptămâni după finalizarea acesteia. Pentru predarea cu întârziere a lucrării practice, aceasta se depuncea cu 1pct./săptămână de întârziere.

5. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale, CP	<ul style="list-style-type: none"> • Să posede și să aplice cunoștințe profunde, aplicații diverse la rezolvarea sarcinilor specifice domeniului, pe baza cunoștințelor din științele fundamentale. • cunoașterea abordărilor conceptuale, obiectului, conținutului și tipurilor de procese ecologice, sarcinilor, principiilor și metodelor utilizate în domeniu; • explicarea esenței proceselor și fenomenelor care decurg în natură, structura biosferei și modul ei de organizare, funcționarea ecosistemelor și agroecosistemelor, principiile generale și metodele de conservare și de restabilire, problemelor stării și folosirii resurselor biologice și celor naturale, rolului și semnificației ecologice în sporirea durabilității ecosistemelor; • interpretarea rezultatelor analizei proceselor și fenomenelor care decurg în natură; utilizarea unui limbaj specific domeniului; • aplicarea metodelor de prelucrare a informației în domeniu, metodelor de analiză factorială deterministă în evaluarea fenomenelor și proceselor ecologice care decurg în natură; • reflecția critică și constructivă asupra problemelor în domeniul ecologic; • manifestarea unei conduite creativ-inovative în procesul de diagnosticare și propunere de soluții pentru diverse probleme ale naturii, abilitatea de utilizare a informației teoretice în aplicații practice, de a putea aprecia starea mediului și factorii de risc ecologic pe baza standardelor și concentrațiilor maxim admisibile privind gradul de poluare al mediului; • elaborarea sistemelor de acțiuni pentru protecția resurselor naturale. • Înțelegerea proceselor și fenomenelor ce au loc în natură, posibilitățile metodelor științifice moderne de cunoaștere a naturii la nivelul necesar pentru îndeplinirea funcțiilor profesionale. • Cunoașterea componentelor mediului natural, clasificarea, formele de proprietate și modul de folosire a resurselor naturale; • structura cadrului instituțional și legal de administrare în domeniul protecției mediului și de gestionare a resurselor naturale; • relațiilor între organele publice centrale și locale, atribuțiilor de competență și responsabilitate ce le revin, principiilor fundamentale ale controlului de stat și aspectelor generale de organizare și desfășurare a inspectării ecologice, procedurii monitorizării controalelor, tipurilor și procedurii de control, evidenței și de obținere a mandatului de control. • Cunoașterea mecanismului de efectuare a inspectării ecologice, completivității cadrului inspectorat, activităților din oficiu și în procesul inspectării propriu-zise. • Clasificarea și modul de proprietate asupra fondului funciar, apelor, vegetației forestiere, obiectelor și complexelor naturale protejate de stat. • Evidența, Monitoringul, Cadastrul și Rapoartele statistice, sursele de poluare și procesele de degradare a componentelor mediului. • Cunoașterea obiectivelor și modului de planificare a inspectării ecologice a mediului și folosirii resurselor naturale, reglementărilor și restricțiilor prevăzute de legislația ecologică privind protecția componentelor de mediu și utilizării raționale a resurselor naturale; modului de folosire a lor, actelor permissive pentru desfășurarea activităților economice (tăierea arborilor, vânat și pescuit) și rapoartelor statistice, gospodărirea apelor și aerului, precum și din domeniul managementului
-----------------------------	--

	<p>deșeurilor și utilizării substanțelor și produselor nocive.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea și înțelegerea mecanismului de aplicare a sancțiunilor contravenționale și procedurilor de calcul a prejudiciului cauzat mediului prin poluare.
<p>Competențe transversale, CT</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretarea informației necesare pentru soluționarea problemelor profesionale ale viitorilor specialiști. • abilitatea de a căuta, colecta și procesa informația (inclusiv și prin intermediul tehnologiilor informaționale moderne) și de a o folosi într-o manieră critică și sistematică; • abilitatea de lucru în echipă; • inițiativă în propunerea de soluții pentru anumite probleme ale mediului; • comunicarea interpersonală bazată pe principii etice; • deschiderea pentru idei noi și soluții inovative; • abilitatea de a reacționa prompt și adecvat în situații de incertitudine și risc.

6. Obiectivele unității de curs

<p>Obiectivul general</p>	<p>Conținuturile unității de curs contribuie la realizarea atribuțiilor de formare a specialistului din domeniul științelor de gestionarea naturii prin implicare în dezvoltarea competențelor de cunoaștere și înțelegere a bazelor teoretice ale științelor ecologice, normelor etice și de drept care determină și reglează procesele și relațiile ecologice, metodologiei moderne de cercetare a fenomenelor ecologice în vederea exercitării la un nivel optim a atribuțiilor profesionale, colectare, interpretare și analiză a datelor relevante din domeniul ecologiei și protecției mediului, dezvoltă abilități de elaborare și realizare a măsurilor controlului în domeniul gestionării resurselor naturale.</p>
<p>Obiectivele specifice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • adoptare și optimizare a deciziilor manageriale aferente activității pentru Inspekția ecologică; • elaborarea planurilor de activitate pentru entitate; • aplicarea tehnologiilor informaționale moderne; • adoptarea și optimizarea deciziilor manageriale aferente activității de domeniu; • realizarea unei comunicări de activitate eficiente; • stabilirea relațiilor reciproc avantajoase cu partenerii locali și din alte țări pentru efectul sperat de implementare a deciziilor; • formularea și expunerea raționamentelor în baza aspectelor relevante de ordin social, științific sau etic; • comunicare de informații, idei, probleme și soluții atât audiențelor - specialiști, cât și non-specialiști. • Abilitatea de a aplica cadrul legal de reglementare a relațiilor din domeniul protecției mediului, administrării și gestionării resurselor naturale; • metodele de calcul a plăților, taxelor și tarifelor pentru poluarea mediului și prejudicierea componentelor mediului natural și de aplicare a sancțiunilor pe contravențiile și infracțiunile ecologice.

7. Conținutul unității de curs

Tematica activităților didactice	Numărul de ore	
	învățământ cu frecvență	
	zi	redușă
Tematica prelegerilor		
T.1. Administrarea de stat în domeniul protecției mediului și utilizării resurselor naturale. Protecția mediului – prioritate națională, scopul și principiile de bază ale protecției mediului. Cadrul instituțional de administrare în domeniul protecției mediului și utilizării resurselor naturale. Structura și funcțiile Ministerului Mediului – organul central abilitat cu funcții de administrare în domeniul protecției mediului și utilizării resurselor naturale. Inspectoratul pentru Protecția Mediului - organul statal în exercitarea inspecției ecologice a mediului. Principiile generale ale inspecției ecologice.	2	2
T.2. Principiile fundamentale și aspectele generale privind organizarea și desfășurarea controlului de stat. Principiile fundamentale ale controlului de stat. Aspecte generale privind organizarea și desfășurarea controlului de stat. Evidența controalelor și mandatul de control. Monitorizarea controalelor. Tipurile de control. Procedura de control.	2	
T3. Cadrul legislativ normativ de protecție a mediului și utilizării resurselor naturale, responsabilități pentru contravențiile și infracțiunile comise. Sistema actelor legislative normative naționale de protecție a mediului și utilizării resurselor naturale. Actele internaționale ecologice la care Republica Moldova este parte. Sistema actelor legislative de aplicare a sancțiunilor contravenționale, de penalizare și civilă.	2	2
T4. Mecanismul organizării și desfășurării inspecției ecologice a mediului. Completivitatea cadrului inspectorial ca parte componentă a mecanismului de inspecție ecologică. Etapele mecanismului de inspecție ecologică. Activitățile din oficiu și inspecția propriu-zisă. Obiectivele pentru control și centrelor ecologice analitice.	2	
T5. Inspectarea resurselor funciare și resurselor minerale. Categoriile și tipul de proprietate asupra resurselor funciare. Sursele de poluare și procesele de degradare a solului. Inspectarea ecologică a resurselor funciare. Investigații analitice. Reglementări și sancțiuni. Calcularea prejudiciului cauzat resurselor funciare. Subiecții în relațiile miniere și proprietatea asupra solului. Inspectarea ecologică în domeniu.	2	
T6. Inspectarea resurselor acvatice și a bazinului aerian. Proprietatea și modul de folosire a resurselor de apă. Sursele de poluare a apelor. Inspectarea ecologică a obiectivelor acvatice: Investigații analitice. Reglementări și sancțiuni. Calcularea prejudiciului cauzat resurselor acvatice. Caracteristicile generale ale bazinului aerian. Inspectarea ecologică a obiectivelor generatoare de poluanți: Surse de poluare. Reglementări și sancțiuni. Calcularea prejudiciului cauzat aerului atmosferic.	2	
T7. Inspectarea vegetației forestiere și regnului animal. Fondul silvic și ariile naturale protejate. Funcționalitatea și dreptul de proprietate asupra fondului forestier. Inspectarea ecologică în fondul silvic și ariile naturale protejate. Calcularea prejudiciului cauzat fondului silvic și ariilor naturale protejate. Spațiile verzi: Importanța și proprietatea asupra spațiilor verzi. Inspectarea ecologică în spațiile verzi. Calcularea prejudiciului cauzat spațiilor verzi. Resursele regnului animal. Modalitatea de folosire a regnului animal: Inspectarea ecologică a resurselor cinegetice și piscicole; calcularea prejudiciului cauzat regnului animal.	2	
T8. Inspectarea gestionării deșeurilor și substanțelor nocive. Noțiuni generale. Inspectarea ecologică a proceselor și obiectivelor din domeniul deșeurilor. Reglementări și sancțiuni. Calcularea prejudiciului cauzat mediului de la poluarea cu deșeuri.	2	2
Total	16	4

Tematica activităților didactice	Numărul de ore	
	învățământ cu frecvență	
	Zi	Redusă
Tematica lucrărilor practice		
<i>LP nr.1. Modalitatea de efectuare a inspecției ecologice a mediului.</i> Obiectivele și planul inspecției ecologice. Activitățile camerale de organizare a inspecției ecologice. Activitățile la inspecția propriu-zisă. Actul de control. Procesul verbal contravențional	2	2
<i>LP nr.2. Documentarea inspecției resurselor funciare și resurselor minerale (a subsolului).</i> Stabilirea obiectivelor și elaborarea/întocmirea planului de inspecție. Evaluarea prejudiciului cauzat prin poluare. Procedura de atribuire și înstrăinare a terenurilor agricole pentru alte necesități. Întocmirea documentației de proiect. Expertizarea ecologică a documentației de proiect. Stabilirea obiectivelor și elaborarea/întocmirea planului inspecției subsolului. Întocmirea actului de control. Întocmirea procesului verbal. Evaluarea prejudiciului cauzat subsolului.	2	2
<i>LP nr.3. Documentarea inspecției ecologice a subsolului.</i> Stabilirea obiectivelor și elaborarea/întocmirea planului inspecției subsolului. Întocmirea actului de control. 3.3. Întocmirea procesului verbal. Evaluarea prejudiciului cauzat subsolului.	2	
<i>LP nr.4. Documentarea inspecției bazinului aerian.</i> Stabilirea obiectivelor și elaborarea/întocmirea planului inspecției bazinului aerian. Întocmirea actului de control. 4.3. Întocmirea procesului verbal. Evaluarea prejudiciului cauzat bazinului aerian prin poluare. Plata pentru poluarea bazinului aerian.	2	
<i>LP nr.5. Documentarea inspecției resurselor acvatice.</i> Stabilirea obiectivelor și elaborarea/întocmirea planului de inspecție. Întocmirea actului de control. Întocmirea procesului verbal. Evaluarea prejudiciului cauzat apelor prin poluare. Plata pentru poluarea mediului. Eficiența și funcționalitatea stațiilor de epurare.	2	2
<i>LP nr.6. Documentarea inspecției ecologice a vegetației forestiere, faunei cinegetice și resurselor piscicole.</i> Stabilirea obiectivelor și elaborarea/întocmirea planului inspecției ecologice. Actele permise pentru tăierea arborilor, vânat și pescuit. Întocmirea actului de control. Întocmirea procesului verbal. Autorizație de tăieri a arborilor. Evaluarea prejudiciului cauzat regnului vegetal și animal.	2	
<i>LP nr.7. Documentarea inspecției ecologice a întreprinderilor care utilizează substanțe chimice, gestionează deșeuri.</i> Stabilirea obiectivelor și elaborarea/întocmirea planului de inspecție. Întocmirea actului de control. Întocmirea procesului verbal. Evaluarea prejudiciului cauzat mediului. Plata pentru poluarea mediului.	2	
Total	14	6

8. Referințe bibliografice

Principale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Constituția Republicii Moldova (nr.1 din 29.07.1994). Publicat în Monitorul Oficial nr.78 din 29.03.2016. 2. Codul civil al Republicii Moldova. Cod nr.1107 din 06.06.2002. Publicat în Monitorul Oficial nr.66-75 din 01.03.2019. 3. Codul contravențional al Republicii Moldova. Cod nr.218 din 24.10.2008. Publicat în Monitorul Oficial nr.78-84 din 17.03.2017. 4. Codul penal al Republicii Moldova. Cod nr.985 din 18.04.2002. Publicat în Monitorul Oficial nr.72-74 din 14.04.2009. 5. LP nr.1515 din 16.06.1993 privind protecția mediului înconjurător. Publicat în Monitorul Oficial nr.10 din 30.10.1993.
------------	---

	<ol style="list-style-type: none"> 6. LP nr.86 din 29.05.2014 privind evaluarea impactului asupra mediului. Publicat în Monitorul Oficial nr.174-177 din 04.07.2014. 7. HG nr. 548 din 13.06.2018 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului. Monitorul Oficial nr.210-223 din 22.06.2018. 8. Anuarul IES-2012. Protecția mediului în Republica Moldova. Chișinău,2013 9. COCÎRȚĂ, P. Legislația ecologică a Republicii Moldova. Catalog și Ghid Științifico-practic al documentelor. Chișinău, 2015, 140 p. ISBN 978-9975-65-393-3. 10. Legislația de mediu a Republicii Moldova. Vol. 1. Chișinău: Eco-Tiras, 2008. 292 p. ISBN 978-9975-66-020-4. 11. Legislația de mediu al Republicii Moldova. V. 3. Acordurile internaționale multilaterale în domeniul mediului. Chișinău. Eco-Tiras, 2009. 260 p. ISBN 978-9975-66-099-0 12. Mihailescu, C. Ghid cu privire la evaluarea prejudiciului cauzat mediului de la activitățile antropogene și mecanismele de compensare a lui. Chișinău, 2006. 216 p. 13. BULMAGA, C. Expertiza ecologică a activităților economice, (ghid științifico-metodologic), Chișinău, 2011 14. COCĂRȚĂ, P. Legislația ecologică a Republicii Moldova. Catalog și Ghid științifico-practic al documentelor. Chișinău, 2015 15. RAILEANI, I. și alții. Managementul deșeurilor în zonele rurale. Experiențe, probleme, perspective (ghid practic), Chișinău, 2011.
Suplimentară	<ol style="list-style-type: none"> 1. CAZMALÎ N., MUSTEA M. Inspecția ecologică a mediului. Note de curs. Chișinău, UASM. 2017. 2. CAZMALÎ N., MUSTEA M. Legislația ecologică. Note de curs. Chișinău, UASM. 2017. 3. Ghid ecologic (pentru administrația publică locală și cetățeni). Chișinău, 2006. 4. DUCA, Gh., ȚUGUI, T. Managementul deșeurilor. Chișinău, 2006. 5. MUSTEA, M. Ghid. Asigurarea protecției mediului și managementul resurselor naturale în activitatea autorităților publice locale. Chișinău, 2015.-108 p. 6. MUSTEA, M. Managementul resurselor naturale (curs prelegeri). Chișinău 2013. 7. www.medi.gov.md 8. www.ipm.gov.md 9. www.legis.md 10. www.meteo.md

9. Evaluare

Forma de învățământ	Inițială		Evaluarea curentă	Lucrul individual	Examen final
	Atestarea 1	Atestarea 2			
zi	15%	15%	15%	15%	40%
f/r	25%			25%	50%

Standard minim de performanță

Prezența și activitatea la prelegeri și lucrări practice;
 Obținerea notei minime de „5” la fiecare dintre atestări (pentru secția cu frecvență la zi);
 Susținerea lucrării practice (pentru secția cu frecvență la zi și secția cu frecvență redusă);
 Activitate susținută în timpul semestrului;
 Însușirea noțiunilor de bază ale disciplinei;
 Soluționarea corectă a minimum 50% din totalul subiectelor din Biletul de examinare finală.